

מסכת יבמות דף עו.

• רב יהודה אמר שמואל...

ניקב נקב קטן שנסתם בכל שהוא,		
רואים ** אם גדול כ"כ שאם נקרי האיש הזה,		
נקרע ומרחיב הנקב מחמת דוחק הזרע שמתאסף, פסול,		
שהנקב עשאתו פצוע דכא,		
ואם לאו, כשר		
ומיירי בעטרה עצמה,	דליכא למימר	וליכא למימר למעלה מעטרה,
במקום שהיה פוסל אילו נכרת לגמרי,	למטה מהעטרה,	דהתם ודאי לא מקרע,
שהנקב היתה במלא החוט של	דלמטה מעטרה,	שאינן הזרע דוחה ומתאסף
העטרה בחלקה העליון	אפילו נכרת נמי כשר	אלא אצל נקב יציאתו
** היכא בודק אותו אם הוא "נקרי ונקרע"?		
מביאין לחם חם של שעורים,		
ומניחין אותו על נקב בית הרעי,		
ומתוך כך רואה הוא קרי מחמת חמימות הלחם		

מסכת יבמות דף עו.

• ת"ר...

שהזרע אינו מקלח בכח, אלא שותת דרך הנקב, וכל זרע שאין יורה כחץ, אינו ראוי להוליד	ניקב הגיד, פסול מפני שהוא שותת
שאע"פ שכבר היה פסול בשעה שניקב, עכשיו שנסתם הנקב, חוזר הוא ונעשה כשר	נסתם, ** כשר, מפני שהוא מוליד עכשיו, וזהו פסול שחוזר להכשירו
קושית הגמ' - "זהו" למעוטי מאי?	
תירוץ הגמ' - למעוטי קרום שעלה מחמת מכה בריאה, שאם ניקבה הריאה של בהמה, הבהמה טריפה, ואפילו אם חזר ועלה קרום, אינו קרום, וכבר טריפה היא, שעתידי הוא לחזור ולהיפתח	
** קושית הגמ' - היכי עבדינן רפואה לסתום גיד שניקב?	
תירוץ הגמ' - מביאין שעורה, ושורטים בה את הגיד מסביב לנקב כדי שיוציא דם, ומתוך כך כשיגליד הפצע ויעלה ארוכה, יצמח שם בשר חדש, ומביאין חלב (שומן) ומורחין אותו על הנקב, ומביאין נמלה גדולה, ומניחין את ראשה של הנמלה ליד הנקב כדי שתנשוך את הבשר שם ותידבק אליו ע"י השומן, וחותכים את ראשה של הנמלה המונח בנקב כדי שייסתם, וכל זמן שהוא הולך ובלה, הבשר עולה ומתחבר, וכשיתרפא הפצע ויעלה שם בשר חדש, ייסתם ע"י כך לגמרי	
ודוקא בשעורה אנו שורטין את הגיד, אבל ברזל עלול לגרום לנפיחות (או חבורה שלא ירפא כל כך)	
ודוקא נקב קטן, אבל נקב גדול נקלף ותיפתח הסתימה, וא"א לסותמו באופן זה	

• אמר רבה בר רב הונא.... אמר רבא, לית הלכתא לא כברא (רבה בר רב הונא) ולא כאבא (רב הונא)

רבה בר רב הונא	רב הונא
המטיל מים משתי מקומות שבגיד, (ונעשה דבר זה ע"י אדם) פסול לבא בקהל, שאינו ראוי להוליד, ודינו כפצוע דכא	נשים המסוללות, שמשפשות נקבתן זו לזו (כדרך תשמיש זכר ונקבה) פסולות לכהונה משום זנות
לדעת רבא כשרה לבא בקהל, דאדם כזו ראוי הוא להוליד ואינו פצוע דכא	לדעת רבא אין זנות בשתי נקבות, ואפ"ל לר"א דאמר פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות עשאה זונה, ה"מ איש ואשה, אבל כאן בשתי נקבות, פריצותא בעלמא היא

מסכת יבמות דף עו.

• משנה

פצוע דכא וכרות שפכה מותרין בגיורת ומשוחררת, דלא איקרי קהל,
ואינן אסורין אלא לבא בקהל
כגון בת ישראל מלידה, שנאמר "לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל..."

• גמרא - בעו מיניה מרב ששת...

פצוע דכא כהן האסור בבת ישראל מהו בגיורת ומשוחררת?	
בקדושתיה קאי (קדושת כהן), ואסור כמו כל כהן? **	או דלמא לאו בקדושתיה קאי, ומותר?
** כהן כשר אסור בגיורת ומשוחררת משום זונה, שנבעלה מקודם	

• א"ל רב ששת, תניתוה....

פצוע דכא ישראל מותר בנתינה (נתינה מז' אומות מן הגבעונים)	
ואי ס"ד בקדושתיה קאי, אמאי מותר בנתינה,	ואלא מאי דלאו בקדושתיה קאי, ולכן מותר בנתינה,
הא כתיב "לא תתחתן במ",	וה"ה לפצוע דכא כהן, דלאו בקדושתיה קאי, ומותר בגיורת ומשוחררת
<p>בתחילה אמר רבא שאין ראייה מברייטא זו, דסבר רבא ש"לא תתחתן במ" נאמר דוקא בהיותן עובדי כוכבים, והאיסור של נתינה לאו משום קדושה אלא משום חשש שהבן יחזור לעבודת כוכבים של אביו, וכנתגיירו, אין איסור תורה לישראל בקדושתו לישא נתינה, אלא גזירה דרבנן שאפי' אם נתגייר אביו, יחזור לע"ז של אביו, וגזרו רבנן בכשרים אבל לא בפסולים **, ולכן פצוע דכא וממזר מותרים בנתינה, ולעולם י"ל פצוע דכא בקדושתיה קאי, ופצוע דכא כהן אסור בגיורת ומשוחררת, וזה שפצוע דכא מותר בנתינה, משום דמדאורייתא אין איסור לנתינה גיורת, והאיסור דרבנן לא נאמר בפסולים כגון פצוע דכא</p> <p>והדר אמר רבא דודאי "לא תתחתן במ" נאמר לאחר שנתגייר,</p> <p>דהא קודם שנתגייר לא שייד חתנות,</p> <p>וטעמא משום קדושה, וא"כ שפיר יש להביא ראייה מפצוע דכא שמותר לנתינה, דפצוע דכא לאו בקדושתיה קאי,</p> <p>וממילא פצוע דכא כהן מותר בגיורת ומשוחררת</p>	

** זה דלא גזרו רבנן בפסולים כגון פצוע דכא לנתינה כמו שגזרו בכשרים,

משום דמילתא דלא שכיחא היא,

א"נ שלא היתה גזרה זו משום איסור, אלא לפי שלא היו רחמנים,

אמר דוד אין ראויין להתערב ישראל בהן,

לכך לא אסר את הפסולים

מסכת יבמות דף עו

• מתיב רבא....

תירוץ הגמ'	קושית הגמ'
שלמה גייר את בת פרעה קודם שנשאה, ולפיכך נאמר בו לשון "חתנות"	הא דאמר רבא דעובדי כוכבים לית להו חתנות, הא כתיב "ויתחתן שלמה בת פרעה מלך מצרים"?
האי דלא קבלו גרים משום דלא הוו מגיירי אלא לשלחן מלכים, הא בת פרעה לאו צריכא להכי, שהרי בת מלך היא	הא לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה?
וכי תימא המצרים מתו וטבעו בימי פרעה, וכי אזהר רחמנא, מהערב רב, והני מצרים של אומות אחרים שבאו וישבו בארצם ואינם אסורים שאינם המצרים שבתורה,	הא אפילו אם שלמה גיירה, מצרית ראשונה היא ואסורה לו, ואפ"ה קרי ליה לשון "חתנות"? (עיין תד"ה ותיפוק)
אה"נ שלמה לא נשא כלל את בת פרעה, ולא נתכון אלא לזנות, שנא "מן הגויים... בהם דבק שלמה לאהבה", ודרשינן לאהבה ולא לאישות	והא תניא א"ר יהודה, מנימין שהיה גר מצרי... ** ובנו היה מצרי שני, אלמא לא אזדו לעלמא, והני מצרית נינהו?
באמת שלמה לא נשא את בת פרעה, והא דכתיב "ויתחתן", מתוך אהבה יתירה שאהבה, מעלה עליו הכתוב כאילו נתחתן בה	אלא קשיא דכתיב "ויתחתן"
** אמר, אני מצרי ראשון, ונשאתי מצרית ראשונה, אשיא לבני מצרית שניה כדי שיהא בן בני ראוי ראוי לבא בקהל, שאם אשיאנו מצרית ראשונה, יהא בנה שני לה, דאמרינן בפירקין הלך אחר פסולן	

• בענין ברייתא הנ"ל (עמוד א') שפצוע דכא שמותר בישראל נתינה, אין להביא ראייה ממשנתינו....

יש לדייק, הא בנתינה אסירי	פצוע דכא וכרות שפכה מותרין בגיורת ומשוחררת
יש לדייק, הא בנתינה שרי	ואינם אסורים אלא לבא בקהל
אלא מהא ליכא למשמע מינה	

מסכת יבמות דף עו:

• משנה

ר' שמעון	ת"ק	נקבותיהן....
נקבותיהן מותרות מיד	נקבותיהן מותרות מיד	עמוני ומואבי שאיסורן איסור עולם
נקבותיהן מותרות מיד מק"ו	אחד זכרים ואחד נקבות אסורים	מצרי ואדומי שאינם אסורים אלא עד ג' דורות

• המשך, ק"ו של ר' שמעון....

התיר את הנקבות מיד	ומה במקום שאסר את הזכרים איסור עולם (עמון ומואב)
אינו דין שנתיר את הנקבות מיד!	מקום שלא אסר את הזכרים אלא עד דור שלישי (מצרי ואדומי)

• המשך, אמרו לו לר"ש....

ואם לדין שאתה דן ק"ו מעצמך, יש תשובות להשיב, ובגמ' מפרש לה	אם הלכה שמעת מרבתיך שהנקבות מותרות מיד במצרי ואדומי, נקבל ממך
--	---

• המשך, אמר להן ר' שמעון...

ומ"מ הלכה אני אומר	לא כי, אפילו אני דן מעצמי, אין לכם תשובה, כדמפרש בגמ',
--------------------	--

מסכת יבמות דף עו:

- גמרא - מנא הני מילי שגירות עמונית ומואבית מותרין לבא בקהל?
- א"ר יוחנן.....

"וְכִרְאוֹת שְׂאוֹל אֶת-דָּוִד יֵצֵא לְקִרְאֵת הַפְּלִשְׁתִּי אֲמַר אֶל-אֲבִנָּר ... בֶּן-מִי־זֶה הַנָּעַר אֲבִנָּר? וַיֹּאמֶר אֲבִנָּר חֵי נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ אִם יִדְעָתִי"	
דשאל ידע שפיר שזה דוד, ששאל סבל מ"רוח רעה", ודוד הובא לפניו כדי לנגן בכנור ולרומם את רוחו, וכתיב "ויאהבו מאד, ויהי לו נושא כלים"	וּלְכִּיכָא לְמִימַר דשאלת שאול היתה מי הוא הנער
דשאל ידע שפיר ישי אביו של דוד, דכתיב "והאיש בימי שאול זקן בא באנשים" ואמר רב.. זה ישי אבי דוד שנכנס בקהל רב ויצא בקהל רב לפי שהיה שר של ששים רבוא אנשי צבא, ומאחר שישי אבי דוד היה כה חשוב, לא יתכן ששאל לא הכיר	וּלְכִּיכָא לְמִימַר דשאלת שאול היתה מי הוא אביו של הנער
אלא כך אמר שאול לאבנר, לך ושאל אם דוד בא מפרץ או מזרח, דאם מפרץ בא, ודאי יהיה מלך, שהשם "פרץ" מרמז להלכה שהמלך פורץ גדרותיהם של אחרים כדי לעשות לו דרך קצרה מביתו לפרדסו או לכרמו, ואם בא מזרח, אז יהיה אדם חשוב, אבל לא יהיה מלך	
והטעם ששאל דוד לאבנר אם דוד ממשפחת פרץ, משום שהיה חושש שעתיד דוד למלוך תחתיו, דכתיב "וילבש שאול את דוד מדיו", דמשמע שבגדיו של שאול היו כמדתו של דוד, ואע"פ דכתיב בשאול "משכמו ומעלה גבוה מכל העם", וא"כ היה נס שבבגדי שאול היו כמדותיו של דוד, ולכן חשש שאול שדוד ימלוך תחתיו	
אמר אבנר	אמר דואג
תנינא, "לא יבא עמוני", עמוני ולא עמונית, "לא יבא מואבי" מואבי ולא מואבית	עד שאתה שואל אם ראוי למלכות אם לאו, שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לאו, דקאתי מרות המואביה, והתורה אסרה על גר מואבי לבא בקהל עד סוף כל הדורות
שאני ממזר, שלשון "ממזר" היינו "מום זר", דכל מי שיש בו מום זר, בין זכר ובין נקבה, אסור לבא בקהל (מום זר, היינו שאמו נבעלה לאדם האסור עליו באיסור כרת ונחשב לה כ"זר")	הא כתיב "לא יבא ממזר", וודאי לא דרשינן ממזר ולא ממזרת, דהא ממזרת נמי אסורה לבא בקהל
אה"נ, אלא הטעם דדרשינן מואבי ולא מואבית, דמפרש טעמא דקרא "על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים" דרכו של איש לקדם ואין דרכו של אשה לקדם	הא כתיב מצרי, ולא דרשינן מצרי ולא מצרית
אישתיק אבנר, ולא ידע איך להשיב על דברי דואג	היה להם לקדם אנשים לקראת אנשים, ונשים לקראת נשים, וא"כ אין טעם להתיר גיורת שהיא אשה מואביה לקהל ה'

מסכת יבמות דף עו:

- אחר כל זה, אמר שאול לאבנר...

"וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׂאֵל אֶתְּהָ בֶן־מִי־זֶה הָעֶלֶם"

הטעם שלעיל אמר שאול "נער", ועכשיו אמר "עלם",

משום שהיה מרמז שאול לאבנר הלכה אם עמונית ומואבית מותרות לבא לקהל נתעלמה ממך,
צא ושאל בבית מדרש

אמרו ליה החכמים, התורה אסרה דוקא "עמוני" ולא עמונית, "מואבי" ולא מואבית

*If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website),
or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.*